

EŻAMIJIET TA' NOFS IS-SENA TAL-ISKEJJEL PRIMARJI 2012

IL-HAMES SENA MALTI (Fehem mis-Smigh) HIN: 20 minuta

Merhba! Matul l-eżami tas-smigh se tisma' żewġ siltiet.

Hares lejn Tahriġ A u B tal-Ewwel Silta.
(Halli 10 sekondi pawsa sabiex l-istudenti jiffamiljarizzaw ruħhom mat-tahriġ.)

Issa isma' b'attenzjoni. Din is-silta se tismaghha darbtejn.

[L-Ewwel Silta]

Mela issa se nibdew bl-Ewwel Silta. Ghalissa isma' biss u tarax il-mistoqsijiet.

Sydney, 31 ta' Jannar, 2012

Ghaziza Federica,

Ninsab ċerta li tinsab tajba hafna. Nixtieq l-ewwelnett nifrahlek għar-riżultati sbieħ li għibt! Hadt gost wisq nisma' li fit-testijiet li kellek fl-ewwel term tal-iskola għibt marki għoljin. Min jaf x'bokka għandhom bik il-papà u l-mamà?! U żgur li tferrahhom aktar jekk terġa' tmur tajjeb fl-eżamijiet ta' nofs is-sena. Nissugġerilek li tkompli tistudja u taqra bħal dejjem.

Bhala rigal għal għeluq sninek mhux se nixtrilek hwejjeg bhas-soltu. Issa qed tikber u jien nista' nagħzillek hwejjeg li ma jkunux tal-gosti tiegħek. U wara kolloxx nahseb li għandek hafna hwejjeg! Il-mamà semmietli li xtaqt tibda tmur għal-lezzjonijiet tal-kompjuter. Hsibt li nibgħatlek ċekk ta' €350 biex tkun tista' thallas għal dan il-kors li inti tant tixtieq tmur. Hadt gost li sirt naf li għal dan il-kors imhajra tiġi wkoll Rebecca, il-habiba tal-qalb tiegħek. Hekk tkunu tistgħu tmorru għal-lezzjonijiet u tistudjaw flimkien u fl-istess hin tagħmlu kuraġġ b'xulxin. Jiena naf li inti tifla bil-għaqal u se toqgħod attenta għal-lezzjonijiet. Taqtax qalbek. Ftakar biex fejn ma tifhimx tistaqsi. Illum il-kompjuter huwa għodda importanti li hadd ma jista' jgħaddi minghajrha.

Nghannqek b'saħħti kollha u nibgħatlek bewsa kbira mill-Awstralja.

Dejjem tiegħek,
In-Nanna Frida.

[pawża ta' 3 sekondi]

Issa tista' ddawwar il-pagna fejn hemm il-mistoqsijiet tal-ewwel silta, halli tara x'se nistaqsik.

[pawża ta' 5 sekondi]

Halli nibdew minn **Tahriġ A**

Għal Tahriġ A nitolbok tagħmel sinjal fil-kaxxa t-tajba biex turini jekk dak li se ngħid jien **huwiex vera**, jekk **mhuwiex vera**, jew jekk **lanqas biss issemma' fis-silta**.

Ejja naraw l-eżempju.

Din l-ittra nkitbet miz-zija ta' Federica.

Dan **MHUWIEX VERA**. Għalhekk fil-kaxxa jien għamilt sinjal taht **MHUWIEX VERA**.

Issa naqralek il-bqija tas-sentenzi. Jekk trid, jew jekk taħseb li taf timmarka xi twegiba minnhom, tista'. Imma għal dan, se nagħtik ċans wara wkoll.

Numru wiehed.

Federica marret l-aħjar fit-test tal-Matematika.

Vera, mhux vera, jew ma ssemmietx?

[pawża ta' 3 sekondi]

Numru tnejn.

Il-ġenituri ta' Federica jinsabu kuntenti.

Vera, mhux vera, jew ma ssemmietx?

[pawża ta' 3 sekondi]

Numru tlieta.

Federica tagħlaq sninha fl-aħħar ta' Frar.

Vera, mhux vera, jew ma ssemmietx?

[pawża ta' 3 sekondi]

Numru erbgħa.

Din is-sena n-nanna mhux se tibgħat hwejjeg lil Federica bhala rigal.

Vera, mhux vera, jew ma ssemmietx?

[pawża ta' 3 sekondi]

Numru hamsa

Federika tixtieq tmur lezzjonijiet taż-żfin.

Vera, mhux vera, jew ma ssemmietx?

[pawża ta' 3 sekondi]

Issa li qrajna **Tahriġ A**, nistghu ngħaddu għal **Tahriġ B**.

F'dan it-tahriġ inti għandek tagħzel kif tkompli l-aħjar is-sentenza skont dak li smajt. Għandek tliet għażliet, imma waħda biss hija t-tajba.

Ejja naraw l-eżempju.

Federica marret tajjeb fit-testijiet

(a) tal-ewwel term fl-iskola.

(b) tat-tieni term fl-iskola.

(c) tat-tielet term fl-iskola.

Issa, inti smajt li Federica marret tajjeb fit-testijiet tal-ewwel term fl-iskola. Mela t-tajba hija **a**.

Ejja naraw is-sentenzi l-oħrajn ukoll. Jekk trid, tista' tipprova twieġeb xi waħda minnhom, imma se naghtik ċans wara wkoll.

Numru wiehed

'Min jaf x'bokka għandhom bik il-papà u l-mamà' tfisser li l-ġenituri ta' Federica:

(a) huma mħassbin dwar it-tifla.

(b) huma tassew kburin bit-tifla.

(c) huma morda għax imbokkaw rih.

[pawża ta' 3 sekondi]

Numru tnejn

In-Nanna Frida thajjar lil Federica:

(a) tkompli l-lezzjonijiet tal-arti.

(b) tkompli tilgħab ma' Rebecca.

(c) tkompli tistudja u taqra.

[pawża ta' 3 sekondi]

Numru tlieta

Kif saret taf in-nanna li Federica xtaqet tmur għal-lezzjonijiet tal-kompjuter?

(a) Qaltilha Federica stess.

(b) Qaltilha l-mamà ta' Federica.

(c) Qaltilha l-ħabiba ta' Federica.

[pawża ta' 3 sekondi]

Numru erbgħa.

Għaliex in-nanna ma xtaqitx li tibqa' tixtri l-ħwejjeg lil Federica bħala rigal?

(a) Għax Federica qed tikber u tista' tagħzel il-ħwejjeg hi.

(b) Għax il-ħwejjeg li tibgħat in-nanna ma kinux jogħgħbu lil Federica.

(c) Għax Federica ma kellhiex bżonn ir-rigali tan-nanna.

[pawża ta' 3 sekondi]

Numru hamsa.

Għaliex in-nanna kienet ferħana li Rebecca sejra ma' Federica?

(a) Għax Rebecca setgħet twassal lil Federica bil-karozza.

(b) Għax Rebecca u Federica setgħu jitgħallmu u jistudjaw flimkien.

(c) Għax Federica kienet tisthi u setgħet tagħmel il-qalb b'Rebecca.

[pawża ta' 3 sekondi]

Wara li qrajtlek il-mistoqsijiet taż-żewġ taħrigiet, se nerga' nsemmagħlek is-silta. Fl-istess hin, tista' twieġeb xi mistoqsijiet li hallejt barra.

[Tinstema' l-ewwel silta ghat-tieni darba]

[Jinstemghu l-mistoqsijiet ghat-tieni darba]

Issa għandek ftit hin biex tkompli twieġeb il-mistoqsijiet ta' **Taħriġ A u Taħriġ B**. Tista' timla dak li hallejt barra jew tbiddel xi haġa milli ktibt. Għandek ftit minuti biex tiċċekkja kollox.

[pawża ta' 3 minuti]

[It-Tieni Silta]

Tajjeb. Mela issa se nibdew **it-Tieni Silta**.

Hares lejn Taħriġ A u B tat-Tieni Silta.

(Halli 10 sekondi pawsa sabiex l-istudenti jiffamiljarizzaw ruħhom mat-taħriġ.)

Issa isma' b'attenzjoni. Din is-silta se tismagħha darbtejn.

L-għalliema tal-hames sena, Ms Cassar staqsiet lil xi studenti x'inhi l-opinjoni tagħhom dwar it-televiżjoni u kemm iqattghu hin jarawh. Se tisimghu x'kellhom xi jghidu Luke, Gabriella u Alexia.

Luke qal, 'Jien inhobb hafna nara t-televiżjoni, speċjalment il-kartuns, films tat-tfal u l-logħob tal-futbol. Imma naħseb li ma tantx hija haġa tajba li wiehed iqatta' siegħat shah quddiem l-iskrin tat-televiżjoni. L-ewwel nett ma tantx jagħmel ġid lill-ghajnejn u t-tieni nett iktar importanti li wiehed ikun attiv, johroġ mal-hbieb, imur xi ġirja bir-rota jew jagħmel xi eżerċizzju fiżiku. Wara kollox, ngħid għalija, aktar niehu gost nilgħab logħba futbol milli nara wahda.'

Gabriella ikkummentat, 'Fl-opinjoni tiegħi t-televiżjoni huwa monstru li qed jeqred il-familja. Minhabba fih it-tfal lanqas isibu hin biex jittkellmu mal-ġenituri u mhux l-ewwel darba li tinqala' xi ġlieda ghax xi hadd ikun irid jara xi programm partikolari u xi hadd iehor ikun irid jara xi haġa ohra.'

Alexia wieġbet: Għalija t-televiżjoni huwa importanti hafna ghax nitgħallim hafna affarijiet mingħajr lanqas biss nohroġ mid-dar ... m'iniex xi wahda li nissakkar id-dar minhabba fih. Inhobb nara hafna dokumentarji interessanti u xi kultant inhossni qisni xi esploratriċi. Ma tantx inhobb nara kartuns bla sens. Ma nistax nimmagina hajti bla televiżjoni. Haġa li ddejjaqni hi li jkun hemm wisq reklami.'

Issa tista' ddawwar il-paġna fejn hemm il-mistoqsijiet tat-Tieni Silta, halli tara x'se nistaqsik.

[pawża ta' 5 sekondi]

Halli nibdew minn **Tahriġ A.**

Għal Tahriġ A nitolbok tagħmel sinjal fil-kaxxa t-tajba biex turini jekk dak li se ngħid jien **huwiex vera**, jekk **mhuwiex vera**, jew jekk **lanqas biss issemma' fis-silta**.

Ejja naraw l-eżempju.

It-tlett itfal iħobbu hafna jaraw it-televiżjoni.

Dan **MHUWIEK VERA**. Għalhekk fil-kaxxa jien għamilt sinjal taht **MHUWIEK VERA**.

Numru wiehed.

Luke jippreferi jagħmel xi attività milli jara t-televiżjoni.

Vera, mhux vera, jew ma ssemmietx?

[pawża ta' 3 sekondi]

Numru tnejn.

Alexia thobb tara l-kartuns Ġappunizi.

Vera, mhux vera, jew ma ssemmietx?

[pawża ta' 3 sekondi]

Numru tlieta.

Skont Gabriella, it-televiżjoni jgħib hafna nkwieta fil-familja.

Vera, mhux vera, jew ma ssemmietx?

[pawża ta' 3 sekondi]

Numru erbgħa.

Alexia qatt ma toħroġ mid-dar biex toqgħod tara t-televiżjoni.

Vera, mhux vera, jew ma ssemmietx?

[pawża ta' 3 sekondi]

Numru hamsa

Alexia toqgħod tqalleb l-istazzjonijiet meta jkun hemm ir-reklami.

Vera, mhux vera, jew ma ssemmietx?

[pawża ta' 3 sekondi]

Issa se ngħaddu għal **Tahriġ B.**

Għal dan it-tahriġ se nistaqsik mistoqsija, u din id-darba trid tikteb l-isem tat-tifla/tifel li miegħu taqbel il-frazi. It-twegiba trid tkun Luke, Gabriella jew Alexia.

Ikteb it-twegiba issa, u wara se nerga' nagħtik ftit hin ukoll.

Ejja nisimghu:

L-ewwel mistoqsija

Min ma jistax jimmaġina l-hajja tiegħu bla televiżjoni?

[irrepeti l-mistoqsija]

[pawża ta' 10 sekondi]

It-tieni mistoqsija

Min ihobb jara xi logħba futbol fuq it-televiżjoni?

[irrepeti l-mistoqsija]

[pawża ta' 10 sekondi]

It-tielet mistoqsija

Min qal li t-televiżjoni jista' jagħmel ħafna ħsara lill-ghajnejn?

[irrepeti l-mistoqsija]

[pawża ta' 10 sekondi]

Ir-raba' mistoqsija

Min qabbel it-televiżjoni ma' monstwu?

[irrepeti l-mistoqsija]

[pawża ta' 10 sekondi]

Il-hames mistoqsija

Min qal li mit-televiżjoni jitgħallem ħafna affarijiet?

[irrepeti l-mistoqsija]

[pawża ta' 10 sekondi]

Wara li qrajtlek il-mistoqsijiet taż-żewġ taħrigiet, se nerga' nsemmagħlek is-silta. Fl-istess hin, tista' twieġeb xi mistoqsijiet li hallejt barra.

[Tinstema' t-tieni silta għat-tieni darba]

[Jinstemghu l-mistoqsijiet għat-tieni darba]

Issa għandek ftit minuti biex tkompli xi mistoqsijiet li hallejt barra jew tbiddel xi ħaġa milli ktibt.

[pawża ta' ftit minuti]

Grazzi. L-eżami tas-smiġ spicċa.

Saħħa tfal!